

FALKENBERG

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Protokoll
Sammanträdesdatum
2015-04-08
Sammanträdestid
13:00-14:30

Nr 4

Närvarande

Ledamöter

Ingemar Johansson (C), ordförande §§ 27-33, 35-36
Bengt Hackberg (S), vice ordförande
Håkan Nylander (M)
Peter Janson (S) §§ 28-36
Bo Dannegren (C)
Eva Bengtsson (S)
Göran Paulsson (M)

Tjänstgörand ersättare

Ero Ahola (S) för Peter Janson § 27
Othmar Nekham (MP) för Ingemar Johansson § 34

Ersättare

Denisa Ruca (S)

Tjänstemän

Per Ola Svensson, sekreterare
Lena Davidsson, inspektör §§ 29-30

Paragrafer

§§ 27-36

Justering

Ordföranden samt Bo Dannegren

Underskrifter

Sekreterare
Per-Ola Svensson

Ordförande
Ingemar Johansson

Justerare
Bo Dannegren

Protokollet justerat 2015-04-15 och anslaget 2015-04-16

Underskrift

Per-Ola Svensson

§ 27

Ansökan om tillstånd att bygga om Berte Qvarns kraftverk i Suseån. Yttrande till mark- och miljödomstolen mål M 3657-14

Berte 1:1

Dnr 2012-0737

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden lämnar följande yttrande:

Miljö- och hälsoskyddsnamnden är mycket positiv till att fiskars möjligheter att vandra förbi Berte Qvarn förbättras. I Suseån med biflödena, Mostorpsån, Hovgårdsån och Slissån, förekommer både ål, havsnejonöga och reproducerande bestånd av lax och havsöring, samt en artrik bottenfauna. I Hovgårdsån finns även en av länets viktigaste lokaler för flodpärlmussla.

Många befintliga fiskvägar i Sverige fungerar tyvärr inte som avsetts. Detta beror på att uppföljning och kontroll av deras effektivitet är eftersatt och att funktionskrav ofta saknas. Miljö- och hälsoskyddsnamnden tycker därför att det är viktigt att aktuellt tillstånd för ombyggnad av fiskvägar och kraftverk vid Berte Qvarn åtföljs av ett funktionskrav ”att fiskvägarna ska fungera för upp- och nedströms vandring av ål, lax, öring och havsnejonöga, under hela året.” och att funktionskravet följs av ett krav på uppföljning och utvärdering.

I princip alla fiskar vandrar och behöver vandra, även om vissa endast gör det lokalt i vatten-systemet. De fiskarter som särskilt berörs av vandringshinder i Suseån är ål, lax, öring och havsnejonöga. Elfiske har utförts och redovisas i underlaget. Det bör dock uppmärksammas att fiskvägen vid Boberg, nedströms Berte, inte fungerar tillfredsställande. Det är därför rimligt att förvänta sig att ett ökat antal arter och individer skulle nå Berte om förbättringsåtgärder genomfördes vid Boberg. Fiskvägen vid Berte bör därför planeras och anpassas för den ursprungligt förekommande faunan i ån.

Den europeiska ålen är akut hotad och bör ges högsta prioritet vid varje passage, upp- och nedströms. Sannolikt har ålens förmåga att ta sig uppströms generellt överskattats och varje vandringshinder medför en viss fördröjning och därmed också förluster genom exempelvis predation. Miljö- och hälsoskyddsnamnden ställer sig därför tveksam till följande skrivning i underlaget ”För ålyngel, som är dåliga simmare, kommer såväl skiboard som de fuktiga kanterna att fungera som ålyngelledare.” och anser att dammen ska ha fiskvägar anpassade för ålens upp- och nedvandring.

Alla fiskar vandrar och vandringar sker under en stor del av året. Detta innebär att väl fungerande passager för fisk bör föra vatten under en stor del av året. I en rapport från Havs och vattenmyndigheten (2013:14) föreslås att fiskvägar för nedströmspassage bör vara öppna hela året och att tekniska fiskvägar för uppströmsvandring kan stängas under vintern, men bör vara i drift minst 10-11 månader om året.

Beskrivningen av ombyggnationen av kraftverket och fiskvägarna är i ansökan i flera avseenden otydlig och ofullständig. Flera viktiga aspekter hos fiskvägarna bör därför regleras i tillståndet, bl a minimitappning i fiskvägarna, vattenhastighet i slitsrännan, gallrets lutning och spaltvidd, vattenhastigheten vid gallret, lockvattenflöde samt tidsintervall och vattenmängd för klunkning.

§ 27 forts.

Viktiga fakta om lämpliga försiktighetsmått och bästa möjliga teknik återfinns i Havs- och vattenmyndighetens rapport 2013:14 *Anordningar för upp- och nedströmspassage av fisk vid vattenanläggningar*.

För att undvika påverkan på lax och örings uppvandring och smoltens utvandring samt skydda rom och nykläckta fiskyngel från täckande sediment bör grumlande arbeten endast utföras under tiden 15 juni till 15 september. Det är också viktigt att eventuell rensning eller torrläggning av damm och/eller åfåra föregås av en inventering av framförallt stormusslor, och att nödvändiga försiktighetsmått och eventuell flytt av musslor genomförs vid behov.

Ansökan bör på ett tydligare sätt redovisa hur ombyggnationen förväntas påverka översvämningssituationen uppströms och nedströms kraftverket.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att samrådsredogörelsen i ansökan är bristfällig.

Ärendet

Berte Qvarn AB har hos mark- och miljödomstolen ansökt om tillstånd att bygga om Berte Qvarns kraftverk i Suseån. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har getts möjlighet att lämna synpunkter på ansökan och miljökonsekvensbeskrivning.

Förslag och yrkanden

Peter Janson (S) meddelar jäv och deltar inte vid ärendets dragning eller beslut.

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2015-03-25 lämnat förslag på yttrande i ärendet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 28

Förslag till förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för perioden 2015-2021 för Västerhavets vattendistrikt. Remiss från Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikt, dnr 537-34925-2014

Dnr 2014-1952

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden lämnar följande yttrande

Allmänna synpunkter

Omfattning

Förslaget till förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram omfattar upp emot tusen sidor. Det är väldigt få som har möjlighet att sätta sig in i ett så omfattande material. Vattenmyndigheten har dock genom information och möten tydligt signalerat att man vill ha in synpunkter från alla som berörs av förslaget, såsom vattenråd, politiker och allmänhet. Vill man på allvar nå ut brett med förslaget måste man anpassa materialet till de målgrupper man vill nå. Med ett så omfattande samrådsmaterial finns också en risk att de viktiga övergripande åtgärdsprioriteringarna försvinner i detaljerna. Trots de många sidorna så är t.ex. flera av de åtgärder som riktar sig till kommunerna ottydligt eller ofullständigt formulerade.

Synpunkter på förvaltningsplanen

Årlig återrapportering till vattenmyndigheten s3

Miljö- och hälsoskydds nämnden efterfrågar mer konkreta, mätbara och uppföljbara åtgärdsförslag. Flera av de åtgärder som riktar sig till kommunerna omfattar formuleringen ”så att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs”. Ofta kan kommunen via sin tillsyn endast påverka en del av de faktorer som bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte följs och kopplingen mellan åtgärd och effekt är ofta fördröjd pga mark- och vattensystemens tröghet, varför denna generella målformulering blir ett dåligt mått på om kommunen genomfört åtgärden på önskvärt sätt. Genom att istället formulera konkreta och mätbara delmål, tex som länsstyrelsens åtgärd 3, kan delåtgärder följas upp. När det gäller tillsynstakt så skulle konkreta delåtgärder kunna bidra till att höja alla myndigheters lägstanivå och orsaker till varför tillsyn inte utförs i tillräcklig omfattning skulle kunna identifieras.

I förvaltningsplanen framgår att vattenmyndigheten planerar att utveckla den årliga rapporteringen från bla kommunerna för att bättre kunna kvantifiera åtgärdsarbetet. En förutsättning för detta arbete är konkreta och uppföljningsbara mål (se ovan) Kommunen vill uppmärksamma vattenmyndigheten på att berörda myndigheter måste få veta vilka nyckel- och mätetal som ska rapporteras in i god tid innan återrapporteringen ska ske, senast i januari det år som ska redovisas. Det är ofta omöjligt för kommunen att i efterhand ta fram denna typ av information.

Miljö- och hälsoskydds nämnden ser att VISS skulle kunna vidareutvecklas till ett geografiskt planerings- och uppföljningsverktyg för kommunal tillsyn. Verktyget skulle då även kunna användas för kommuner och myndigheters årliga återrapportering till vattenmyndigheten.

§ 28 forts.

Synpunkter på VISS s6

VISS har blivit bättre, men är fortfarande krångligt och måste bli lättare att använda.

Informationen i VISS borde också förberedas så att den lätt kan infogas i respektive kommuns GIS-system. I princip alla kommuner samlar all kartinformation i ett eget GIS-system och det är inte rimligt att förvänta sig att handläggare och planerare ska öppna och använda flera olika system parallellt. Skikt med färdiga länkar till VISS från varje vattenförekomst bör därför finnas färdiga att lätt infogas i kommunens GIS-system. Skikten bör fungera i både ArcGIS- och MapInfo-miljö.

Det är också viktigt att information i VISS kan visas i en Ipad, då dessa ofta används som verktyg i tillsynen.

Finansiering av åtgärder och miljöövervakning s3, 5, 8, 137-

Kostnaden för åtgärdsprogrammet under perioden 2015-2021 uppskattas till drygt 4 miljarder kronor per år, plus en engångskostnad på ca 3 miljarder kronor. I förslag till förvaltningsplan poängteras att huvudprincipen för finansieringen är att förorenaren betalar. I åtgärdsprogrammet föreslås detta ske bl a genom myndigheters prövning och tillsyn. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att förorenaren även ska betala för själva tillsynen och att det är viktigt att det finns ett regelverk som möjliggör även för statliga tillsynsmyndigheter att ta ut taxa från förorenaren med kostnadstäckning för sin tillsyn.

Det finns dock ett mycket stort behov av medel för tillsyn och åtgärder som inte nödvändigtvis går att knyta till en förorenare. Exempel på detta är t ex fysisk påverkan och förorenad mark som ligger långt tillbaka i tiden, och diffusa utsläpp. Redan inför innevarande förvaltningscykel var finansieringsfrågan en av huvudfrågorna och det var en av frågorna som skulle utredas och lösas under förvaltningscykeln. Lösningen saknas fortfarande och det är av yttersta vikt att vattenmyndigheten kan visa hur åtgärdsbehovet ska finansieras. En prispolitik som omfattar alla vattenanvändare bör införas.

Det finns ett stort behov av att öka kunskapen om miljötillståndet i våra vatten, särskilt när det gäller miljögifter. I och med vattendirektivet så har Sverige också fått utökade krav på miljöövervakning. I förvaltningsplanen redovisas hur Sveriges miljöövervakning ska utvecklas för att möta EU-kommissionens kritik, bl a genom att öka antalet övervakade parametrar och antalet övervakade vattenförekomster. Den planerade utökningen av miljöövervakningen kan inte lösas enbart genom samordning och effektiviseringar utan det behövs mer resurser. Det är också viktigt att vid en anpassning av befintliga övervakningsprogram till vattendirektivets krav inte bryta värdefulla tidsserier eller förlora viktig bakgrundsdata. I förvaltningsplanen framgår det dock inte vem som ska betala för den utökade miljöövervakningen. Vattendirektivet anger tydligt att det är förorenaren som ska betala. En stor del av miljöövervakningen sker också idag genom den samordnade recipientkontrollen, som från början hade till syfte att utgöra egenkontroll för tillståndspliktiga verksamhetsutövare. Men systemet med samordnad recipientkontroll känns idag förlegat då det inte omfattar tex diffusa föroreningskällor, såsom de areella näringarna. En översyn av miljöbalken och egenkontrollsförordningen föra att få en fungerande egenkontroll och recipientkontroll även för jord- och skogsbruket välkomnas. Förslaget att anmälningspliktiga verksamheter som bidrar till påverkan på vattenmiljön ska bidra till finansieringen av recipientkontrollen är bra men för det krävs tydligare lagstöd. Miljö- och hälsoskyddsnämnden efterfrågar en rättvis finansieringsmodell för miljöövervakningen av våra vatten, enligt principen förorenaren betalar.

§ 28 forts.

Synpunkter på miljö kvalitetsnormer

Miljö- och hälsoskydds nämnden lämnar inga synpunkter på förslaget till miljö kvalitetsnormer.

Synpunkter på åtgärdsprogrammet

Tillsyn i tillräcklig omfattning

I flera av motiveringarna till kommunens åtgärder framhålls att tillsyn idag inte genomförs i tillräcklig omfattning. Miljö- och hälsoskydds nämnden önskar ett förtydligande av vad tillräcklig tillsyn innebär. Krav på en lägsta nivå för tillsynstakten, enligt samma formulering som i länsstyrelsens åtgärd 3, bör införas i samtliga åtgärder som berör tillsyn, så att skillnader mellan kommuner (och länsstyrelser) och tillsynsområden minskar. Ofta ger det mer effekt och är mer kostnadseffektivt att höja allas lägstanivå genom en högre tillsynstakt än att skärpa kraven för några få verksamhetstyper. Generellt är styrningen av kommunernas och länsstyrelsens tillsyn dålig och lagstiftningen ger ingen tydlig vägledning kring minimikrav gällande tillsynstakt. Mer tillsyn av tillsynsmyndigheterna efterfrågas.

Ett annat sätt att höja alla verksamheters lägstanivå är att införa generella bestämmelser, då dessa är lätta för tillsynsmyndigheten att kontrollera och följa upp.

Behov av förändrad lagstiftning

Det är dock inte alltid vi når ända fram med ökad tillsynstakt. Koppling mellan åtgärden ”bedriva tillsyn så att ...” och de krav som faktiskt kan ställas bör bedömas. Självklart ska tillsyn bedrivas i tillräcklig omfattning, men för att därifrån nå till minskade utsläpp kan lagstiftningen behöva skärpas så att krav på ytterligare utsläppsreduktion kan ställas (detta bedöms tex gälla växtskyddsmedel – se åtgärd 2) eller statliga medel skjutas till (behov tex vid sanering av förorenad mark).

Det är också så att tillsyn behöver bedrivas fortlöpande och inte är en åtgärd som kan avslutas. Om tillsyn upphör kan också utsläppen förväntas öka. Uthållighet över tid är viktigt.

Kommunerna Åtgärd 1 – 9, sid 66-74

Av de åtgärder som riktar sig till kommunerna, är flertalet riktade till kommunen som tillsynsmyndighet och några till kommunen som verksamhetsutövare. Utöver detta yttrande från Miljö- och hälsoskydds nämnden i Falkenbergs kommun kommer även Kommunstyrelsen i Falkenbergs kommun samt kommunens kommunala bolag inom VA-frågor, VIVAB, svara på remissen. I detta yttrande fokuseras synpunkterna på åtgärdslistan till kommunens roll som tillsynsmyndighet.

Åtgärd 1

För att öka åtgärdstakten när det gäller sanering av förorenad mark bedömer miljö- och hälsoskydds nämnden att möjligheten till statligt bidrag måste öka. På många platser finns det ingen ansvarig verksamhetsutövare eller någon exploatör som är villig att ta en del av saneringskostnaden.

Då det idag råder stor kunskapsbrist kring kemisk status i våra ytvatten, ger underlaget i VISS liten vägledning i prioriteringen av kommunens tillsyn av förorenade områden.

För att prioritera vilka förorenade områden vi ska arbeta med, bedöms risken för skada på människors hälsa och miljön. Fara för människors hälsa prioriteras alltid först. Vatten ingår i

§ 28 forts.

begreppet ”miljön”. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer även i fortsättningen att följa denna prioritering, vilket innebär att ett förorenat område med MIFO-klass 1 inom ett avrinningsområde med god status kommer att prioriteras före ett område med MIFO-klass 2 inom ett avrinningsområde med icke god status. Statusklassningen kommer att användas som underlag för att prioritera mellan områden med samma MIFO-klass.

Åtgärd 2

För att tillsynsmyndigheten ska kunna agera effektivt och rättvist i sin tillsyn gällande jordbruk, hästhållning och växtskyddsmedel, anser vi att det krävs att Jordbruksverket omgående tar fram föreskrifter och allmänna råd så att vägledning finns tillgänglig. Vägledning kring vilka åtgärder som är rimliga att kräva enligt gällande lagstiftning efterfrågas särskilt. Vi anser även att Länsstyrelsen bör ta fram ett underlag för var respektive åtgärd bör sättas in.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att det ska vara möjligt för en verksamhetsutövare att söka investeringsstöd/miljöstöd inom landsbygdsprogrammet för en åtgärd som en myndighet har förelagt verksamhetsutövaren att genomföra.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att vattnets påverkan av växtskyddsmedel främst styrs av nationella bestämmelser kring vilka medel som är tillåtliga att använda. Ökad kommunal tillsyn kring tillförsel av växtskydd kommer att ha mindre effekt då efterlevnaden av gällande lagstiftning bedöms vara god.

Tillsyn av fler u-anläggningar, bl.a. hästanläggningar, kan innebära en utsläppsminskning av näringsämnen inom ramen för gällande bestämmelser.

Åtgärd 3

Miljö- och hälsoskyddsnämnden vill upplysa vattenmyndigheten om att det finns stora skillnader mellan hur olika myndigheter anser att miljö kvalitetsnormerna för vatten och åtgärdsprogrammet ska tillämpas. Detta visas tydligt i ett ärende gällande ett enskilt avlopp vid nybyggnation inom Vinåns avrinningsområde i Falkenbergs kommun. Vinån uppnår inte god status och har problem med övergödning, och Miljö- och hälsoskyddsnämnden har därför ställt krav på att inga nya wc-utsläpp får tillkomma till vattendraget med hänvisning till miljö kvalitetsnormerna för vatten. Efter överklagande fastställde Mark- och miljööverdomstolen, i dom M11550-14, mark- och miljödomstolens bedömning att de specifika vattendraget saknar åtgärdsprogram och därmed kan domstolen inte avgöra ifall det går att ställa krav på att inga nya wc-utsläpp får tillkomma till vattendraget. Utifrån denna dom blir det svårt för miljö- och hälsoskyddsförvaltningen att tillämpa åtgärdsprogrammet för Västerhavet i samband med prövning av nya verksamheter.

I åtgärdsprogrammet bör följande åtgärd formuleras:

Kommunerna behöver bedriva tillsyn på enskilda avlopp, motsvarande minst 5 % av kommunens anläggningar per år, så att samtliga anläggningar har fått tillsyn innan år 2020. I

åtgärdsprogrammet framförs att kommunerna ska ställa krav på hög skyddsnivå. Men en stor andel av Sveriges enskilda avlopp har idag inte godkänd rening enligt normal skyddsnivå. Underlaget och tidigare erfarenhet visar att det är mycket viktigare att öka åtgärdstakten för enskilda avlopp från icke godkänd till godkänd rening med normal skyddsnivå, då denna åtgärd både har störst effektpotential och är mer kostnadseffektivt än att fokusera på hög skyddsnivå (Tabell B3, sid 88 i åtgärdsprogrammet). I åtgärdsprogrammet borde man därför ställa krav på kommunens åtgärdstakt, på liknande sätt som man ställt krav på länsstyrelsens tillsynstakt gällande vattenkraftverk och

§ 28 forts.

dammar (åtgärd 3 länsstyrelsen). Havs- och vattenmyndigheten har visat att en långsiktigt hållbar åtgärdstakt borde ligga på 5 % årligen (se ref sid 183 i åtgärdsprogrammet).

Att i förväg fastställa områden där hög skyddsnivå ska gälla kan vara problematiskt då anläggandet av enskilda avlopp föregås av en prövning i det enskilda fallet som enligt lagstiftningen ska utgå utifrån de förutsättningar som är på just den aktuella platsen.

Länsstyrelsens tillsynsvägledning för enskilda avloppsanläggningar bör utvecklas/förbättras alternativt ersättas med tillsynsvägledning direkt från HaV.

Länsstyrelsens tillsyn enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV) påverkar inte kommunernas uppdrag med att ställa krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp. Länsstyrelsen behöver öka tillsyn enligt LAV så att fler områden där det är svårt att lösa vatten och avlopp får långsiktiga avloppslösningar.

Åtgärd 4

Miljö- och hälsoskyddsnamnden tycker det är bra att man i denna åtgärd lyfter fram vikten av tillsyn på ledningsnätet.

Miljö- och hälsoskyddsnamnden efterfrågar förtydliganden från centrala myndigheter om tillsynsansvar, riktvärden och ansvar för åtgärder gällande dagvatten. Det bör förtydligas att dagvatten i många sammanhang är ett avloppsvatten och att kommunerna därmed har ett tillsynsansvar även gällande dagvatten. Kommunen efterfrågar bättre tillsynsvägledning gällande dagvattentillsyn. Bland annat finns behov av nationella riktvärden för föroreningshalter i dagvatten och bättre kunskapsunderlag/bedömningsgrunder för att kunna avgöra vilken markanvändning, dvs vilka typer av dagvatten, som ska prioriteras i dagvattentillsynen och vilka reningsåtgärder som är rimliga att kräva enligt gällande lagstiftning. När det gäller dagvattenutsläpp är det ofta problematiskt att identifiera vem som är verksamhetsutövare och det handlar ofta om diffusa utsläpp. Det måste klargöras vilket ansvar VA-huvudmannen och VA-bolagen har för att minska föroreningshalterna i dagvattnet från sina kunder till det kommunala VA-nätet (uppströmsarbete) och för eventuell rening innan vattnet når recipienten.

Åtgärd 6

Kommunerna behöver vägledning när det gäller skyddsformer för grundvattenförekomster i översiktsplaner.

Kommunen ska enligt åtgärdsprogrammet infoga de regionala vattenförsörjningsplanerna i översiktsplanen. Att peka ut skyddsvärda grundvattenförekomster i översiktsplanen är inte svårt, men kommunen efterfrågar nationell vägledning kring hur dessa ska skyddas. Vilka restriktioner, riktlinjer och skydd ska gälla inom utpekade grundvattenförekomster i ÖP? Vilket skydd behövs inom grundvattenförekomsternas tillrinningsområde?

I åtgärd 6 c) anges att åtgärden bara gäller vattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³/dag. Om denna begränsning även gäller åtgärd 6 a) bör detta anges.

§ 28 forts.

Åtgärder mot betydande påverkan per miljöproblem:

Övergödning sid 77-95

Miljö- och hälsoskyddsnämnden efterfrågar en plan för hur kretsloppslösningar för enskilda avlopp ska utvecklas.

Förändrade habitat genom fysisk förändring 96-115

75 % av vattendragen i Västerhavets vattendistrikt har miljöproblem genom fysisk påverkan. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser det som särskilt viktigt att åtgärder vidtas så att alla vattenlevande organismer kan förflytta sig upp- och nedströms i vattendrag. Omprövning av vattendomar och tillsyn i större omfattning är en åtgärd som föreslås och det är viktigt att verksamhetsutövaren även i detta fall betalar även för tillsyn och prövning. Det är viktigt att det finns ett regelverk som möjliggör för berörda tillsynsmyndigheter att ta ut taxa från verksamhetsutövare med kostnadstäckning för sin tillsyn.

Miljögifter sid 116-129

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser kunskapsbristen kring miljögifternas förekomst och påverkan på människor och miljö som ett mycket allvarligt problem. Vi behöver öka kunskapen om förekomsten av miljögifter i våra vatten, miljögifternas effekt på människor och miljö, källfördelning och lämpliga åtgärder. Detta uppdrag bör skrivas in som en åtgärd i åtgärdsprogrammet med ansvarig myndighet och förslag till finansiering.

För att minska problemet med miljögifter måste åtgärdsprogrammet även omfatta långsiktigt arbete med hela kedjan från val av råvaror vid produktion till konsumtion av varor och krav på att varor designas för att inte ge upphov till miljöfarliga restprodukter när de förbrukas eller kasseras.

Försurning sid 130-136

Det är av stor vikt att det statliga stödet till kalkning fortsätter i minst den omfattning det har idag annars finns risken att de goda resultat som uppnåtts inte förvaltas. Det finns ett behov av ett ökat stöd till kalkning bla för att utveckla mer kvalitativa kalkningsåtgärder. Mot bakgrund av hur framgångsrik åtgärden är bör även förutsättningarna att utöka kalkningsverksamheten till fler sjöar och vattendrag undersökas.

Främmande arter sid 278-283

I avsnittet om främmande arter nämns flera gånger kommunerna som en aktör, men det är väldigt oklart vad som förväntas av kommunerna. I avsnittet som beskriver kommunens åtgärder, sid 66-74, nämns inget om åtgärder gällande främmande arter, men en kostnad på ca 25 miljoner per år för arbetet med främmande arter aviseras på sid 312.

Sammanvägda konsekvenser av åtgärdsprogrammet sid 302-313

Kommuner

Kostnaden för tillsyn av enskilda avlopp betalas i enlighet med lagstiftningen av verksamhetsutövaren/fastighetsägaren och inte av kommunen; Detta bör korrigeras.

I den samhällsekonomiska konsekvensanalysen per miljöproblem, övergödning tydliggörs vilka styrmedel som är mest kraftfulla för att åtgärderna ska kunna genomföras. Vi anser att det är viktigt

§ 28 forts.

att det finns en röd tråd genom hela planeringen av åtgärdsstrategin och att stöden i landsbygdsprogrammet harmonierar med kraven i åtgärdsprogrammet.

Synpunkter på Bilaga 1: Sammanställning per åtgärdsområde

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tycker att det är mycket bra att åtgärdsprogrammet har konkretiserats på lokal nivå genom att ange åtgärdsbehov och förslag på åtgärder per åtgärdsområde. Kommunen har i sin tillsynsroll stor hjälp av att få tillgång till den detaljerade kunskap som vattenmyndigheten har kring föroreningskällor och lämplig geografisk placering av olika åtgärder. Det är viktigt att vattenmyndigheten anpassar informationsunderlag tex gällande föroreningskällor som ska prioriteras i kommunens tillsyn, till det faktum att kommunens tillsyn endast kan genomföras kommunvis och inte avrinningsområdesvis, även om vi delar detta övergripande synsätt. En tydligare ”att göra”-lista till respektive kommun baserad på Bilaga 1 och information i VISS hade varit en stor hjälp för kommunen i sin tillsynsroll.

I tabellerna med genomförda och föreslagna åtgärder finns en kolumn med ”antal åtgärder” – denna har vi haft svårt att tolka och den bör förklaras bättre.

I texten om Åtgärdsområde 35 Uttran, Törlan och Ramsjö kanal (s. 227), står att den sammanlagda kostnaden för de föreslagna åtgärderna beräknas bli ca 21 miljoner kr/år. Det blir 147 miljoner under åtgärdsperioden. Till detta kommer ytterligare åtgärder som ännu inte är föreslagna, om reduktionsbehovet på 6 900 kg P/år ska kunna uppnås. Det påvisar vikten av att det finns ekonomiska stöd för areella näringar om åtgärderna ska kunna genomföras.

Beskrivning av enskilda avlopp inom åtgärdsområde 17, 32, 35, 41 och 42

Här behöver texterna förtydligas. Det är svårt att veta hur många avlopp som ska åtgärdas och inom vilka kommuner de ligger. I Falkenberg har väldigt många avlopp åtgärdats den senaste cykeln, dessa finns inte redovisade i tabellerna med genomförda åtgärder.

I Falkenbergs kommun uppskattas att det finns 4500 enskilda avlopp, Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har kännedom om 2335 enskilda avlopp i kommunen. Hela kommunen håller på att gås igenom och ca år 2021 kommer förvaltningen ha ett heltäckande tillsynsregister över de enskilda avloppen i Falkenberg. Målsättningen är att alla enskilda avloppen då kommer att vara åtgärdade. Både tillsynstaken och åtgärdstaken har ökat de senaste åren i Falkenberg.

Enskilda avloppsanläggningar som har åtgärdats delavrinningsområdesvis i Falkenberg:

	Åtgärdade*	Gröna**	Total***
Nr 17, Kustnära (Haro 101102 och 102103)	85	113	172
Nr 32, Suseån (102000)	231	354	530
Nr 35, TUR (103104)	88	278	785
Nr 42, Ätran (103000)	139	463	848

*Avlopp åtgärdade genom tillsyn 2009-2014

**Totalt antal avlopp som bedöms uppnå minst normal skyddsnivå (här är avloppen som är åtgärdade under perioden 2009-2014 inräknade)

*** Totala antalet avlopp som Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Falkenbergs kommun har kännedom om

§ 28 forts.

Synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen av förslag till åtgärdsprogram

Miljö- och hälsoskyddsnämnden lämnar inga synpunkter på förslaget till miljökonsekvensbeskrivning.

Ärendet

Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikt, länsstyrelsen i Västra Götalands län, har upprättat förslag till Förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning för perioden 2015-2021 för Västerhavets vattendistrikt. Samråd kring dessa förslag pågår den 1 nov 2014- 30 april 2015.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2015-03-25 lämnat förslag på yttrande i ärendet.

Ordförande Ingemar Johansson yrkar bifall till förvaltningens förslag med tillägg under rubriken "Förändrade habitat genom fysisk förändring sid 96-115" av orden "av vattendomar..." efter "Omprovning" och att "förorenaren" ersätts med "verksamhetsutövare" under samma rubrik.

§ 29

Programsamråd fördjupad översiktsplan södra och norra kusten. Remiss från Stadsbyggnadskontoret dnr KS 2014-273

475 - Detaljplan/Översiktsplan

Dnr 2015-0202

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden lämnar följande yttrande:

Översiktsplanen 2.0

Nämnden anser att de ställningstaganden som gjordes i Översiktsplanen 2.0 gällande kusten ska vidareutvecklas och tydliggöras i den fördjupade översiktsplanen (FÖP) för södra och norra kusten. I översiktsplanen (ÖP) framgår bland annat att de gröna landskapskilarna i kustbygden ska bevaras och att nybyggnation endast ska ske bakom redan bebyggda områden i stråkens noder. Exploatering av nya bostadsområden får inte påverka det rörliga friluftslivet på ett oacceptabelt sätt.

Inom ramen för *Strategier för samhällsbyggandet* anser nämnden att hållbara lösningar för exempelvis vatten, avlopp (inklusive dagvatten) och elförsörjning ska studeras och ligga till grund för det fortsatta arbetet med FÖP. Vid lokalisering av ny bebyggelse ska i första hand kommunalt VA prioriteras, i andra hand förespråkas gemensamma lösningar.

Hållbar tillväxt

Flera områden utmed kusten saknar idag kommunal dagvattenhantering. Den befintliga dagvattenhanteringen i dessa områden är ofta bristfällig och skapar problem för boende och miljön. Enligt ÖP gäller att det inom områden med befintliga dagvattenproblem ska råda mycket stor restriktivitet mot planläggning av nya områden innan problemen är lösta. FÖP ska gå i linje med detta.

De gröna korridorerna i kustlandskapet har stor betydelse för att bevara de höga naturvärdena inom kustområdet. En framtida havsytehöjning kommer att påverka den biologiska mångfalden. Här har de gröna korridorerna en avgörande betydelse för naturvärdenas möjlighet att dra sig inåt land.

Kretsloppsarbetet bör utvecklas och främjas. Som exempel kan nämnas kretsloppsanpassade avlopp för återföring av näringsämnen. Detta gäller såväl enskilda avlopp som Smedjeholmens avloppsreningsverk.

Sammanfattningsvis så ska kustnära bebyggelse planeras utifrån de förutsättningar som råder på platsen. Det gäller såväl naturvärden som möjligheten att ordna med vatten och avlopp/dagvattenhantering med mera.

Konfliktområden

I FÖP ska det pekas ut var det kan accepteras verksamhet av olika slag samt var bevarande av natur, kultur och miljö ska prioriteras. Särskild vikt bör läggas på att utreda konfliktområden och motivera avvägningar. I samband med FÖP arbetet har man möjlighet till en helhetssyn som går förlorad längre fram i detaljplanarbetet.

§ 29 forts.

För att nämna ett exempel så är det öppna kustlandskapet och många av kustens naturvärden (strandängar och kusthedar med mycket höga naturvärden) beroende av hävd, främst genom djurbete. Det är därför viktigt att man vid utvecklingen av kustnära bebyggelse inte försvårar, eller omöjliggör, för skötseln av kustbandets öppna landskap.

Vattendirektivet, åtgärdsprogrammet

FÖP behöver knyta an till åtgärdsprogrammet för Västerhavets vattendistrikt. I förslaget till nytt åtgärdsprogram för Västerhavet föreslås flera åtgärder som berör kommunens fysiska planering. Utöver att kommunens översikts- och detaljplanering ska utvecklas så att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs, anges även att kommunen inom sin havsplanering ska utse områden särskilt prioriterade för näringsreducerande åtgärder. Dessutom ska kommunen införliva de regionala vattenförsörjningsplanerna i kommunens översiktsplaner.

Strandskydd

FÖP bör innehålla information om det utökade strandskyddet.

Behov av utredningar

För att få det underlag som krävs för att säkerställa en hållbar tillväxt i FÖP, anser miljö- och hälsoskyddsnamnden att bland annat följande utredningar behövs:

- Översvämnings- och skredrisken utmed Suseån
- Risker för ökad stranderosion i framtiden. Utredningen bör även innehålla hur detta i så fall kommer att påverka kustlandskapets värden och markanvändning, möjliga skyddsåtgärder och behov av övervakning. Frågan är aktuell i flera andra kustkommuner i Sverige och det bör därmed finnas gott om underlag för hur en sådan utredning bör genomföras.
- Framtida havsytehöjningar kommer att tvinga växt- och djurliv längre inåt land. Det bör utredas hur kommunen i sin fysiska planering kan skapa förutsättningar för denna förflyttning och förhindra att kustbandets biologiska mångfald går förlorad.

Ärendet

Fördjupad översiktsplan för södra och norra kusten är ute på första samråd (programsamråd). Programhandlingen har skickats till miljö- och hälsoskyddsnamnden för synpunkter.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsnamnden har i tjänsteskrivelse 2015-03-27 lämnat förslag på yttrande i ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 30

Förslag till detaljplan. Utställningsremiss från Stadsbyggnadskontoret

dnr KS 2010/302

Morups-Lyngen 2:10

Dnr 2014-2068

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden lämnar följande yttrande:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att strandskyddet endast ska upphävas inom det område som idag är ianspråktaget genom byggnation eller parkering. För upphävande av strandskyddet utanför dessa områden saknas särskilda skäl.

Detaljplanen bör alltså inte tillåta någon byggrätt utöver befintlig byggnation.

Vid eventuell havsytehöjning finns risk för översvämning av delar av planområdet. Enligt rekommendationer i Översiktsplanen 2.0 bör lägsta golvhöjd för nya bostadsområden i område med risk för översvämning och höga vattenstånd, alltid vara minst 3,5 meter över nuvarande nollplan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden saknar motivering till varför det görs avsteg från Översiktsplanens rekommendation.

Ärendet

Förslag till detaljplan för Morups-Lyngen 2:10 m fl., finns utställd för granskning. Planförslaget har skickats till miljö- och hälsoskyddsnämnden för yttrande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har även i samband med samrådet lämnat synpunkter i ärendet.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2015-03-27 lämnat förslag på yttrande i ärendet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 31

Redovisning av budget och verksamhetsplan, jan-mars 2015

Dnr 2014-0435

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar att lägga redovisning av budget och verksamhetsplan jan-mars till handlingarna.

Ärendet

Miljö- och hälsoskydds nämnden har tagit del av resultat för perioden jan-mars i för ändamålet upprättade matriser. Internbudgeten är ännu preliminär men några större förändringar kommer inte att utföras. Årsbudgetens storlek är fastslagen sedan 2014.

Periodens ekonomiska resultat

Nämnden visar ett överskott för perioden med 440 tkr. Överskottet beror på att årsavgifterna kommit in i lite snabbare takt än förväntat och att personalkostnaderna hittills blivit lite lägre än budgeterat. Detta förväntas jämna ut sig inom kort. Alla årsavgifter ska vara debiterade före utgången av april.

Måluppfyllelse

Livsmedelsenheten ligger lite efter med sina periodiska kontroller vilket beror på att de ägnat januarimånad åt planering och riskklassificering inför årets kontroller. På hälsoskyddsavdelningen har det kommit in lite färre ärenden än väntat men de har i och med detta, kunnat utföra fler periodiska kontroller än väntat. Övriga avdelningar ligger i fas med planeringen eller har hunnit med mer än väntat.

Prognos för helår

Nämnden planerar att klara sin driftsram för 2015.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2015-03-31 lämnat förslag på beslut i ärendet.

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 32

Revidering av delegationsordning för miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun

400 - Miljö- Och Hälsoskyddsnämnden Allmänt

Dnr 2015-0737

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att anta reviderad delegationsordning för nämndens verksamhet enligt upprättat förslag.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser årligen över den delegationsordning som gäller för nämndens verksamhetsområde. Genomgången syftar till att fånga upp förändringar i lagstiftning, rätta eventuella felaktigheter och också anpassa delegationsordningen till verksamhetens behov och föreslagna förbättringar.

De ändringar som föreslås är dels korrigeringsåtgärder då ”Skogsvårdsstyrelsen” ändras till ”Skogsstyrelsen”, dels att införa följande:

Under naturvård; ”Avge yttrande till länsstyrelsen i ärenden om naturvård ”

Under Miljöfarligverksamhet och hälsoskydd under Yttrande m.m.; ”Avge yttrande till Trafikverket i ärenden angående förstudie av infrastruktur.”

Under ny rubrik *Lag (1985:206) om viten införa ”Ansökan om utdömande av vite”* samt under rubriken Miljöbalken ändra beloppet för löpande vite om högst 2000 kronor per månad till 5000 kr per månad.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2015-03-31 lämnat förslag på beslut i ärendet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 33

Förslag till ändring av tillsynsplan för livsmedelskontrollen 2015

404 – Allmänt - Budget Och Verksamhetsplan

Dnr 2014-0435

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar att ändra tillsynsplanen avseende livsmedelskontrollen i enlighet med tjänsteskrivelse och promemoria från livsmedelsenheten.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har genom sin livsmedelenhet lämnat in ett förslag till nämnden med begäran om en ändring i nuvarande tillsynsplan för livsmedelskontrollen. Ändringen medför att verksamheter med en kontrolltid på 0,5 får ett besök vart tredje år istället för vart annat år, samt att verksamheter med en kontrolltid på 1,5 timmar får ett besök vart annat år istället som nu varje år.

Förvaltningsledningen har gått igenom förslaget och finner att förslaget på ett bra sätt harmonierar med krav från central tillsynsvägledning, effektivitet och tillgängliga resurser inom förvaltningen.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2015-04-02 lämnat förslag på beslut i ärendet.

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 34

Delegationsbeslut mars 2015

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden lägger nedan redovisade delegationsbeslut till handlingarna.

Ordförande Ingemar Johansson (C) meddelar jäv och deltar inte vid ärendets draging eller beslut.

§ 35

Ärenden för kännedom

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden lägger nedan redovisade ärenden till handlingarna:

- Utdömande av vite, ink beslut från Vänersborgs tingsrätt
Toarp
Dnr 2011-0431

§ 36

Kurser och konferenser

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar att Eva Bengtsson (S) och Othmar Nekham (MP) deltar vid rådslag för kustvattenråd i Halmstad den 29 april.
